

GORBOSCHIA

Verenigingsblad van de afdeling Gorinchem - 's-Hertogenbosch van Succulenta

Bloemknoppen van de *Cylindropuntia bigelovii*,
Organ Pipe Cactus National Park USA

Inhoud

Agenda voor komende bijeenkomsten

Colofon

- Adresgegevens bestuur

Ten geleide

Verslag maandag 9 oktober

- Islas Canarias door Ben Wijffelaars

Plant van de maand oktober

- *Ferocactus pilosus*

Verslag maandag 13 november

- Patagonië door Bertus Spee

Plant van de maand november

- *Pyrrhocactus scoparius*

Verslag maandag 11 december

- Een gezellige quizavond

Plant van de maand december

- *Mammillaria muehlenfordtii*

Recept van de maand december

- De afdelingskersttaart van Tonny

Agenda voor de jaarvergadering 08-01-2018

- Jaarverslag secretaris
- Jaarverslag penningmeester
- Begroting 2018
- Jaaragenda 2018

Agenda voor komende bijeenkomsten

Alle bijeenkomsten in het winterseizoen zijn in Berlicum.

Herberg De Prins, Hoogstraat 80, Berlicum. Aanvang 20.00 uur.

Maandag 8 januari

Jaarvergadering

Zaaiwedstrijd

Maandag 5 februari

Lezing Madagaskar, het unieke succulenteneiland

Door Peter van Dongen

Maandag 12 maart

Lezing over Namibië

Door Andre van Zuijlen

Maandag 9 april

Lezing Bolivia, cactusland van meer dan alleen lobivia's

Door Wiebe Bosma

Colofon

Adresgegevens bestuur

Voorzitter:

Frans Mommers
Egyptering 18, 5152 MZ Drunen.
Tel: 0416-374393
E-mail: Frans.mommers@gmail.com

Secretaris:

Andre van Zuijlen
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
Tel: 0412-630733
Email: succulenta@home.nl

Penningmeester:

Vacature

Bestuursleden:

Arthur van Tilborg
Esdoornlaan 11, 5248 AL Rosmalen.
Tel: 073-5215142
E-mail: arelvantilborg@gmail.com

Ben Wijffelaars
Deltapark 26, 5247 JW Rosmalen.
Tel: 073-5033894
E-mail: bwijffelaars@planet.nl

Bankinstelling:

SNS-bank, rekeningnummer **NL56 SNSB 0705 7800 74**
t.n.v. F.J.M. Mommers Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch.
Leden moeten lid zijn van de landelijke vereniging Succulenta.
Het lidmaatschap van de afdeling kost **€ 15,00** per jaar.

Ten geleide

Weer een jaar voorbij....

Wat gaat de tijd toch hard. Zo genieten we nog van heerlijke zomerse avonden en nu staan we voor een nieuw jaar. De afgelopen weken heeft het bestuur dan ook weer plannen gesmeed om een programma op te stellen waarmee we 2017 kunnen evenaren of misschien wel verbeteren. Want de laatste afdelingsavond was wel een week uitgesteld vanwege het weer, maar het was een ongekend succes. Zo'n succes dat we het in december 2018 willen herhalen. Natuurlijk wel met andere vragen. Dus let in het komende jaar goed op wat er allemaal de revue passeert en duik in de geschiedenis van de afdeling.

Ook hebben we een aantal prachtige lezingen "het afgelopen jaar" gehad. Het komende jaar doen we niet onder met vier lezingen die er mogen zijn. Voor een vijfde zijn we nog op zoek. En voor de zomerdag zijn er weer leden die hun verzameling met ons willen delen meestal onder het genot van een hapje en drankje. Zo gaan we in ieder geval in juli ook weer de BBQ houden. Schrijf het vast in de agenda.

In de afgelopen maand is de oude bankrekening van de afdeling opgezegd. Deze rekening die jaren door Cees van Oord is bewaakt, met veel dank hiervoor, is omgezet naar SNS-bank t.a.v. **F.J.M. Mommers afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch IBAN: NL56 SNSB 0705 7800 74.**

Om de boekhouding beter te laten verlopen krijgt elk lid voor de contributie een rekening per e-mail toegestuurd en voor degene die geen e-mail hebben per post, toegestuurd. Dit is voor de toekomstige penningmeester veel makkelijker. Een nieuwe penningmeester ja die moeten we in 2018 zo snel mogelijk hebben. Want een voorzitter of secretaris met twee petten op is verre van ideaal. Jullie zien er is genoeg te doen in onze afdeling en als jullie nog meer ideeën hebben kom er mee en we gaan er mee aan de slag.

Voor iedereen een heel mooi en gezond 2018 en dat we onze liefhebberij met elkaar kunnen delen om er nog meer plezier aan te beleven.

Frans Mommers

Verslag maandag 9 oktober 2017

Islas Canarias

Op de eerst afdelingsavond na de zomer bracht Ben Wijffelaars de eerste lezing. Je kunt hieruit concluderen dat het winterseizoen begonnen is. Daarom denk ik dat Ben deze lezing ook had uitgezocht. Een kleurrijk en zonnige presentatie over de Canarische eilanden is een mooi begin om de winter in te gaan.

De lezing begon eerst met een stukje aardrijkskunde. De eilanden liggen ongeveer 3244 km vliegen en 3733 km rijden en varen van Nederland. De Canarische eilanden bestaan uit 13 eilanden. De zeven grootste eilanden zijn Fuerteventura, El Hierro, Gran Canaria, La Gomera, La Palma, Lanzarote en Tenerife.

Ben liet de volgende eilanden in zijn lezing de revue passeren; Gran Canaria, Feurteventura, Lanzarote en La Palma.

Een heerlijke lunch

Hij begon met het eiland Gran Canaria.

Mijd de zuidkust van Gran Canaria als je niet van toeristenmassa's houdt.

Als je de drukke badplaatsen achter je laat dan krijg je ineens een geheel ander

Gran Canaria te zien. Een bergachtig landschap met grote variatie in subtropische flora en fauna is wat het eiland te bieden heeft. Indrukwekkende bergpartijen en diepe valleien vormen een fraai samenspel waarbij het een genot is om er met de auto of fiets doorheen te rijden. Gran Canaria barst van de sfeervolle dorpjes waar je op rustige dagen zomaar de enige toerist kunt zijn die daar rondloopt. De authentieke Canarische sfeer proef je zodra je dit soort geweldige

Na deze aardrijkskundeles kwam het culinaire van de eilanden aan bod. Hier werden verschillende gerechten getoond die op het bord van Thea, zijn liefhebbende echtgenoot, lagen. Zoals bijgaande foto laat zien zijn de gerechten zeer kleurrijk en gezond. Na nog een aantal weetjes, zoals dat de eilanden belastingvrij zijn en dat de benzine maar 95 euro cent is, ging Ben verder met eilanden hoppen.

Cactustuin "Cactaldea"

plekjes gaat verkennen. Naast de mooie natuur heb je op Gran Canaria ook voor ons liefhebbers een prachtige cactustuin "Cactualdea". Deze cactustuin herbergt plusminus 1200 soorten planten.

Het eiland Fuerteventura biedt harde wind, wit zand en zwarte lava.

De mooiste stranden vindt je aan de oostkust in het noorden en het zuiden van Fuerteventura. Het toerisme is hier dan ook het meest ontwikkeld. De populairste plaats in het noorden is Corralejo. De eerstvolgende grote plaats richting het zuiden is de hoofdstad Puerto del Rosario.

Het binnenland van Fuerteventura is droog en woest. Overal op het eiland kom je gedoofde vulkanen en uitgestrekte lavavelden tegen. Door het chronische gebrek aan water en de schrale

rotsbodem is er weinig begroeiing. De schaarse landbouwgronden die er zijn worden gebruikt om tomaten, uien, aardappelen en vijgen te verbouwen. Een bekend lokaal produkt van Fuerteventura is Aloë vera. Het sap van de plant vormt de basis voor een groot aantal crèmes, gels en andere verzorgingsproducten. Aloë Vera groeit goed dankzij de droge rotsachtige vulkaanbodem en de vele zonuren op Fuerteventura. Toch liggen er in het binnenland verschillende dorpjes en kleine stadjes die leuk zijn voor een bezoekje tijdens een tour over het eiland.

Het eiland Lanzarote heeft vulkanen en Manrique.

Lanzarote is een vulkanisch eiland dat een oppervlakte heeft van ruim 845 vierkante kilometer. Hiermee is het wat betreft oppervlakte het vierde eiland van de Canarische Eilanden. Dat het eiland van vulkanische oorsprong is kun je duidelijk zien als je op Lanzarote aankomt. Je wordt geconfronteerd met bergen die zichtbaar gevormd zijn door lavastromen. Het oppervlakte van Lanzarote bestaat grotendeels uit vulkanische grond en gesteente. Een plek waar dit vooral prachtig zichtbaar is, is in nationaal park Timanfaya. Dit deel van Lanzarote heeft haar bijna maanachtige landschap gekregen tijdens de vulkaanuitbarstingen die van 1730 tot 1736 plaatsvonden. Dit beschermde natuurgebied beslaat ongeveer een vijfde deel van het eiland. Begroeiing is hier amper aanwezig, waardoor het landschap een bijna surrealistisch karakter heeft.

Kunstenaar, architect en bouwadviseur César Manrique heeft een grote rol gespeeld bij hoe het eiland Lanzarote er nu uitziet. Uniek object is zijn voormalige huis bij het dorp Tahiche, dat op slechts vijftig meter staat van de plek waar hij in 1992 ten gevolge van een verkeersongeval overleed.

Bij het dorp Guatiza kun je het allerlaatste project van César Manrique bezoeken: Jardín de Cactus. Deze cactustuin is aangelegd in een oude steengroeve. Het feit dat de tuin in een oude steengroeve aangelegd is, zorgt ervoor dat de cactussen beschut staan tegen de harde wind die over het eiland waait. Wie de cactussen ziet die begrijpt dat deze planten gevoelig zijn voor

wind. Hun dorens kunnen de cactussen dan misschien wel tegen plantenetende dieren en nieuwsgierige mensen beschermen, tegen de harde wind zijn vooral de hogere cactussen niet zo goed bestand. Jardin de Cactus herbergt ongeveer

tweeduizend verschillende soorten cactussen. In totaal staan er zo'n zesduizend van deze fascinerende planten.

Jardin de Cactus

Het eiland La Palma kun je kijken naar sterren en naar aeoniums.

De Palmeros noemen La Palma ook wel 'La Isla Bonita', hetgeen het mooie eiland betekent. Maar ze noemen het ook wel 'La Isla Verde', hetgeen het groene eiland betekent. De naam 'het groene eiland' is geheel terecht, want La Palma heeft adembenemende plekken en een enorme diversiteit aan vegetatie. De oorzaak hiervan ligt in de hoeveelheid regen die valt en in het vermogen van de Canarische pijnbomen om nevel te condenseren. Tezamen met de Canarische zon en het vruchtbare lava vormt dit een succesvolle basis voor planten. De vegetatie bestaat uit subtropische bossen, laurierbossen met enorme varens en een grote variëteit aan aeoniums, en op de lageregelegen lavavelden andere vetplanten en opuntia's.

Op La Palma zijn de karakteristieke Draceana's, de drakenbloedbomen, te bewonderen. Tezamen met de weelderige tuinen van de bewoners maakt dit La Palma onbetwist tot het groenste eiland van het Canarische archipel.

Ben eindigde zijn verhaal met de belofte dat hij de volgende keer de andere drie eilanden met ons wil delen. Voor deze toezegging staat Ben nu bij ons in het krijt.

Ben dank voor de mooie lezing

Plant van de maand oktober

Ferocactus pilosus

Ferocactus pilosus is een cactus die zijn habitat heeft in Mexico in de staten Coahuila, Durango, Nuevo Leon, San Luis Potosi en Zacatecas. Ze komt voor in het noordelijke deel van de Mexicaanse Altiplano en is behoorlijk variabel. De geschatte populatieomvang is meer dan 1.000.000 planten. De soort komt voor in semi-woestijn op verschillende grondsoorten, maar meestal op rotsachtige kalksteen hellingen. Beschouwd als één van de meest spectaculaire soorten in het geslacht vormt *Ferocactus pilosus* een eenvoudige bolvormige tot zuilvormige cactus met ribben versierd met ariolen en felrode stekels. *Ferocactus pilosus* heeft heldere rood-oranje bloemen van 2,5cm. Volwassen planten die voldoende zon krijgen bloeien van de late lente tot in de zomer. Ze vormen een ring aan de bovenkant van de plant.

In de loop van de tijd vormt deze cactus groepen met zijscheuten die uit de hoofdstam groeien. Hun diepgroene lichamen zijn over hun hele lengte bedekt met felrode stekels en voegen kleur en vorm toe aan het landschap. Deze opvallende en majestueuze plant ziet er spectaculair uit in elke woestijnomgeving. Stam: zuilvormig diepgroen 2,40 – 3 m hoog en 30 – 40 cm in diameter met verschillende zijtakken die uit de hoofdstam groeien.

Ribben: 13 – 20, gecompriemd, min of meer golvend. Randdoorns: Zijn soms afwezig of meestal verminderd tot lange witte of strokleurige haren op de aureolen die op latere leeftijd verschijnen. Middendoorns: Verschillende recht of licht gebogen min of meer afgeplat en hoekig. In het begin helderrood tot paarsachtig en worden gelig als de plant ouder wordt. Voeding: Voeden met een hoge kaliummeststof in de zomer. *Ferocactus pilosus* groeit langzaam in een goed doorlatend grondmengsel met weinig organisch materiaal en moet elke 2 – 3 jaar verpot worden. Geef niet te veel water, daar hebben ze een hekel aan. In de winter houden ze van rust en kunnen ze volledig droog worden gehouden bij 5 – 10 °C. Vanaf het vroege voorjaar zal de plant beginnen te groeien en moet de watergift geleidelijk worden verhoogd.

De plant van de maand
Ferocactus pilosus

Groetjes, Theo Verhofstad.

Verslag maandag 13 november

Bertus Spee, Patagonië

Maandag 13 november kwam Bertus Spee uit het verre Borssele naar onze afdeling met een lezing over zijn 6000 km lange tocht door zuidelijk Argentinië in de zomer van 2015. In de Argentijnse zomer wel te verstaan. Want het vroom hier toen -10 graden als ik me goed herinner. Het reisdoel was Patagonië, helemaal onderin Argentinië met een ruw klimaat en eindeloze pampa's. Het Andesgebergte, met toppen van tegen de 7000 m, scheidt Patagonië van buurland Chili. Deze bergrug van vulkanische oorsprong veroorzaakt enorme klimaatverschillen tussen beide landen. Bertus liet prachtige plaatjes zien van alpiene planten die wij kennen als plantjes voor in de rotstuin. Verder zagen we plaatjes van bekende succulenten zoals *Oreocereus*, clusters van *Trichocereus* met wel 40 koppen, denmoza's met schitterende rode bloem, thelocephala's en natuurlijk veel *Gymnocalycium*. Maar ook veel, voor ons nauwelijks bekende planten, als *Pterocactus australis*. Bertus liet het niet bij succulenten. Ook de Patagonische dierenwereld kwam aan bod. Nandu's, gordeldieren, lama's, zeeleeuwen, zeeolifanten, pinguïns en zelfs orca's. Bertus trakteerde ons op een onverwacht fraaie kijk op dit zuidelijk stuk Zuid-Amerika. Het prachtige wereldberoemde natuurpark bij Puerto Madryn op het schiereiland Valdes aan de Atlantische kust was voor ons allemaal een eye-opener. Het klimaat daar is steppeachtig met helaas ook winden recht uit Antarctica. Een betere plek voor walvissen spotten is er niet las ik later bij Google. Wij moeten het helaas doen met het Dolfinarium in Harderwijk. Bertus sloot zijn prachtige verhaal af met een fraai plaatje van een botermalse Argentijnse biefstuk. Zo kennen wij Bertus weer. Op het einde van de avond ging Jan Nelis naar huis met 6 loterijplanten, maar daar maakt niemand zich meer druk om.

Bertus Spee

Ben Wijffelaars

Jan Nelis in de planten

Plant van de maand november

Pyrrhocactus scoparius

Deze keer is de plant van de maand gewonnen door onze gasten van de avond, Gerrit en Hanny Lodder op dit moment zonder vaste woon- of verblijfplaats. Echte groenliefhebbers. Bij het huis in Vlijmen hadden Gerrit en Hanny een prachtige tuin met muur kas vol met cactussen en vetplanten. Het is inderdaad hadden want het huis is verkocht. Ze willen in Leeuwarden gaan wonen bij hun dochter, maar dat huis is nog niet klaar. Daarom logeren de cactussen en vetplanten bij mij in de kas tot dat deze volgend jaar ook kunnen verhuizen naar Leeuwarden. Vandaar ook dat de gewonnen plant van de maand en de andere gewonnen planten naar Drunen zijn gekomen. Maar ja, de regels bij de plant van de maand zijn bij iedereen bekend. Na enige uitleg aan Gerrit en Hanny was de vraag vlug gesteld. Frans wil jij.....? Hieronder (met wat hulp) het resultaat.

Pyrrhocactus scoparius Ritter spec. nova

Tegenwoordig heet deze plant *Eriosyce taltalensis pygmaea*, volgens de New Cactus Lexicon (2206). De soort werd echter door Ritter gevonden in januari 1956 op hoge bergen ten noorden van het viegveld van Chañaral in de staat Atacama van Chili. Hij gaf de planten het veldnummer FR 1085 en deponeerde het holotype in het botanisch herbarium in Utrecht. Het *holotype* is het unieke exemplaar of illustratie van een organisme dat genoemd wordt of aangewezen wordt in de oorspronkelijke publicatie, waarin de naam formeel gepubliceerd is (definitie Wikipedia).

De eerstbeschrijving, inclusief Latijnse diagnose, werd gepubliceerd in *Succulenta* (1962) en vertaald door A.F.H. Buining. Een foto van de vindplaats is in het artikel opgenomen en vertoont wel enige gelijkenis met de foto in *The New Cactus Lexicon* (302.1). Deze foto is overigens door Ferryman genomen van een cultuurplant.

Voordat deze *Pyrrhocactus scoparius* werd ombenoemd in *Eriosyce taltalensis pygmaea* heeft de soort diverse andere namen gehad, nl.

- *Horridocactus scoparius* (door Ritter)
- *Neochilenia scoparia* (door Backeberg)
- *Neoporteria intermedia* var. *scoparia* (door Hoffman)
- *Neoporteria scoparia* (Donald & Rowley), die tenslotte de soort ook weer de oorspronkelijke naam teruggaven.

Op de site *lfile.com* wordt een uitgebreide beschrijving gegeven van het uiterlijk van de plant, die aardig overeenkomt met de originele beschrijving van Ritter. Hierin staat dat *E. taltalensis* var. *pygmaea* een van de vele geografische vormen is van *Eriosyce taltalensis*. Vele daarvan zijn vroeger beschreven als aparte soorten, maar worden nu beschouwd als horende bij deze veelvormige soort. De var. *pygmaeae* onderscheidt zich van *E. taltalensis* door het kleinere plantenlichaam en de bleekwitte tot roze bloemen. De bloemen van *E. taltalensis*

De plant van de maand
Pyrrhocactus scoparius

zijn in de regel donkerder (paars tot roze), maar er zijn ook bleekgeel of cremewit bloeiende populaties.

Deze soort is meestal solitair (een enkele stam) en komt in de natuur nauwelijks boven de grond uit. Planten bloeien meerdere keren met meerdere bloemen over een periode van verschillende weken van de late lente tot de herfst.

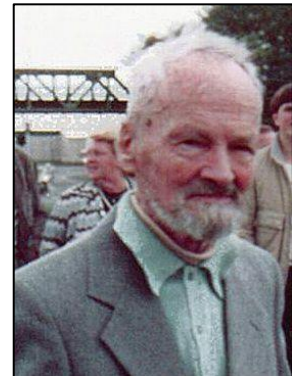
Terwijl *E. taltalensis* een relatief groot verspreidingsgebied heeft (van Antofagaste tot Caldera), komt *E. taltalensis* var. *pygmaea* alleen in de staat Caldera voor.

Behalve de door Ritter genoemde locatie bij

het vliegveld is de ze soort ook te vinden in het Parque Nacional Pan de Azucar. Planten komen in de natuur spaarzaam voor, maar de populaties lijken stabiel. Eigenlijk vormt het illegaal verzamelen van planten de enige bedreiging. Planten zijn eenvoudig uit zaad op te kweken en zijn ook in de cultuur verder niet moeilijk. Alleen al de bloei maakt het kweken ervan meer dan de moeite waard.

Wie is Ritter?

Friedrich Ritter (9 mei 1898 - 9 april 1989) was een van de grote cactusonderzoekers van de 20e eeuw. Vooral in Zuid-Amerika ondernam hij talrijke verkenningstochten om de cactussen te onderzoeken. Hij publiceerde zijn bevindingen in tal van tijdschriftartikelen, in verschillende boeken, maar vooral in zijn monumentale werk 'Cacti in South America'. Dit verscheen in eigen uitgave in 4 delen van 1979 tot 1981. In 1982 liet Ritter zijn handgeschreven dagboek-aantekeningen na aan de naar hem vernoemde lokale groep van de Deutsche Kakteen-Gesellschaft (DKG), de "cactusvrienden Friedrich Ritter Nordhessen/Kassel". Dit zijn 88 dagboeken en enkele andere documenten.

Friedrich Ritter

De documenten waren de Duitse cactussenvereniging nagelaten met dien verstande dat ze in een geschikte vorm toegankelijk moesten worden gemaakt. De dagboeken werden daarom gedigitaliseerd door Daniel Schweich (Jonage, Frankrijk) en zijn nu gratis te downloaden op het internetportaal van de DKG (onder het menu-item 'Services').

Met in totaal meer dan 10.000 pagina's zijn dit waardevolle historische documenten die nog steeds een idee geven van hoeveel moeite er toen werd gedaan bij de studie van de Zuid-Amerikaanse cactusflora.

Bron: DKG, april 2017.

Literatuur:

Succulenta mei 1962 No. 5 blz. 51

The New Cactus Lexicon 2006, bl. 302

www.llifile.com/Encyclopedia/CACTI/Family/Cactaceae/3068/Neochilenia_scoparia

www.dkg.eu/cs/index.pl?id=304&navid=1023&sid=de

Verslag maandag 18 december

De Quizavond

Vanwege het barre winterse weer op 11 december werd de bijeenkomst verplaatst naar 18 december.

Omdat er bij de Prins geen ruimte was op die dag bood Cees Pulles aan om de bijeenkomst te houden in de kantine van zijn bedrijf CEPU in Nieuwkuijk. Cees en Marleen, heel erg bedankt voor het beschikbaar stellen van jullie kantine. Tijdens de opening door Frans komen onderwerpen aan de orde als het cactusreisje in 2018, zaaiuitslag tijdens de bijeenkomst in januari en de invulling van de agenda voor volgend jaar.

Hans Sleutjes geeft aan dat hij het penningmeesterschap niet verder kan uitvoeren. De aanwezigen ondersteunen hem van harte.

Na Frans neemt Cees het heft in handen. Iedereen had vooraf al een bericht gekregen met de spelregels voor de quizavond. Met een gniffel sleurt hij de koppels uit elkaar en laat door het lot bepaalde nieuwe koppels ontstaan. Deze gingen daarna de vragenlijsten invullen aan de hand van vertoonde foto's.

Er zaten verschillende verrassingen, instinkers en dergelijke in.

Wat te denken van eerst de namen van cactuslanden vragen aan de hand van contouren van deze landen en dan.... Slechts een koppel herkende Drenthe.

Er bleek veel creativiteit en beslisvaardigheid over (nieuwe) namen en indeling van het plantenrijk. De professionals kunnen daar nog eens een voorbeeld aan nemen hoe het ook kan.

Slechts een korte bloemlezing:
Echinocereus rigidissima werd omgedoopt naar Marmelaria, Ripsalis naar Epiferium.

Er is een nieuwe vindplaats van *Lithops* ontdekt, namelijk Lithophia in Mexico.

Bromelia zou voortaan bij de cactussen ingedeeld kunnen worden.

Hoodia is een aarsbloem voor degenen die dit nog niet wisten.

De organisatie Cees en Ben

De belangstelling

Bijzondere filmpjes

De loterijwinst

De uiteindelijke uitslag, niet ter discussie gesteld door de jury, was:

1. Elly en Cees	37 goede antwoorden van de 56 vragen,
2. Betsie en Andre	34 goed,
3. Anita en Peter	32 goed
4. Annemarie, Jan en Hans	25 goed
5. Marleen en Jan	25 goed
6. Netty en Jan	24 goed
7. Anneke en Arthur	19 goed
8. Marietje en Arie	16 goed
9. Tonny en Ben	13 goed

Dus Elly en Cees gingen beiden met een heerlijke fles wijn naar huis.

Het was een heel gezellige en geanimeerde avond. De aanbeveling was dan ook: voor herhaling vatbaar!

Leden van de organisatie, Ben en Thea, Cees en Marleen en Frans en Tonny heel erg bedankt voor de voortreffelijke organisatie, hapjes, quizideeën, ...

Nieuwe ideeën voor de quiz

Arthur van Tilborg

Plant van de maand december

Mammillaria muehlenpfordtii

Het is ongetwijfeld een samenzwering geweest van het bestuur met het Hoofd Loterijzaken van onze afdeling Cees Pulles om de plant van de maand bij mij te bezorgen. Waarschijnlijk uit wraak voor de soms onmogelijke vragen die door mij waren ingebracht in de Cactusquiz 2017. De naam is al onuitspreekbaar, de manier waarop hij geschreven wordt is helemaal wanstaltig. Dat *Mammillaria* gaat nog wel, een hoofdletter, twee emmen en twee ellen, daarna kan het eigenlijk niet meer fout gaan. Maar dan, die achternaam! MUEHLENPFORDTII ! Het mag ook met puntjes op de u, dan wordt het MÜHLENPFORDTII. Voor alle duidelijkheid: dat laatste zijn twee i-en. Samen wordt het dan *Mammillaria muehlenpfordtii*, een naam die binnen onze afdeling alleen Andre van Zuijlen zonder stotteren uit kan spreken. Die krijg je dan als Plant van de Maand. Onze voorzitter belde me nog na: er hoort wel een artikel bij voor de Gorboschia! Wat een onzin, alles wat je wilt weten over *Mammillaria muehlenpfordtii* staat immers op Internet. Voor de zekerheid toch maar even gekeken. Google meldt dat het gedrocht snel de neiging zich dichotoom te delen. Als je doorklikt vind je dat dat tweekoppig betekent. Zoiets als de vrachtauto van Jan de Rooy uit Son die de Dakar-race reed in een vrachtauto met een gelijke voor- en achterkant. Bij Sesamstraat heb je een pop die twee hoofden heeft en die het 'Tweekoppig monster' wordt genoemd. In mijn jeugd was er alleen maar Bert en Ernie en het Koekjesmonster, dus die pop is van ver na mijn tijd. Tweekoppig dus. Dat vergeten jullie nooit meer. En hij heet *Mammillaria muehlenpfordtii*. Dat vergeten jullie nu ook nooit meer. Je kunt een onvergetelijke indruk maken bij een kasbezoek als je die naam tussen neus en lippen door laat vallen, probeer het maar eens (na thuis geoefend te hebben). Hij is genoemd naar Philipp August Friedrich Mühlenpfordt die op 30 januari 1803 in Hannover is geboren. Een botanicus die bijzondere aandacht had voor cactussen en meer dan 120 succulenten op zijn naam heeft staan. De plant van de maand was voor mij niet nieuw. Hij komt uit mijn eigen verzameling die ik bij mijn verhuizing 5 jaar geleden aan de afdeling heb overgedaan. Ik was toen blij ervan af te zijn. Ik herkende hem meteen aan het overdreven lange etiket dat je moet gebruiken bij dergelijk idiote namen. Bovendien viel hij door dat waterhoofd toen ook al altijd om, net zoals op de terugreis naar Rosmalen na de Cactusquiz, waardoor ik nu met een auto vol lavagruis zit. Het tweekoppig monster stond eerder bekend als *Mammillaria celsiana*. Voor iedereen makkelijk te onthouden. Ter ere van Herr Mühlenpfordt hebben ze hem hernoemd. Hadden ze dat maar nooit gedaan. Ik koop voorlopig geen loten meer.

Ben Wijffelaars

Recept van de maand december

De afdelingskersttaart van Tonny

Vorbereidingstijd: 20 minuten

Totale bereidingstijd: 2 uur en 10 minuten

Ingrediënten:

- 325 g rozijnen, fijngesneden
- 325 g sultanarozijnen
- 150 g krenten
- 100 g blanke amandelen, fijngehakt
- 100 g gekonfijte kersen
- 225 g lichtbruine basterdsuiker
- 125 g ongezouten boter, in stukjes gesneden
- 60 ml Franse cognac
- 2 eieren, losgeklopt
- 90 g bloem
- 90 g zelfrijzend bakmeel
- 2 tl koek- en speculaaskruiden
- 250 ml water

Bereiding:

- 1.** Doe rozijnen, krenten, amandelen, basterdsuiker, boter, cognac en 250 ml water in een grote pan. Breng aan de kook en roer af en toe door totdat de suiker is opgelost en de boter is gesmolten. Laat afkoelen tot kamertemperatuur.
- 2.** Verwarm de oven voor op 160 °C. Vet een ronde vorm van 20 cm doorsnee of een tulbandvorm in met boter.
- 3.** Voeg de eieren toe aan het rozijnenmengsel en zeef bloem, bakmeel en kruiden erover. Meng alles snel en lichtjes door elkaar. Schep in de vorm, tik de vorm voorzichtig op het werkblad om alle lucht te laten ontsnappen en strijk de bovenkant glad met natgemaakte vingers. Bekleed de bovenkant met aluminiumfolie. Zet de vorm in de oven en bak 1½ - 2 uur in de oven.
- 4.** Laat goed afkoelen, bedek met een schone theedoek en stort de taart. Hij is 2-3 maanden houdbaar in een luchtdichte doos of verpakt in vershoudfolie.

Agenda voor de jaarvergadering 2018

Datum 8 januari 2017

Aanvang 20.00 uur

Herberg De Prins in Berlicum

1. Opening door de voorzitter
2. Bestuurmededelingen
3. Jaarverslag secretaris
Zie verderop in deze Gorboschia
4. Jaarverslag penningmeester
Zie verderop in deze Gorboschia
5. Verslag van de kascommissie
Komt op de afdelingsavond in februari
6. Verkiezing nieuwe kascommissie
Komt op de afdelingsavond in februari
7. Bestuurverkiezing
Er zijn dit jaar geen bestuurswisselingen
Er is een vacature voor een penningmeester
8. De Gorboschia
Mogelijkheid tot het indienen van wensen en ideeën
9. Activiteiten: voorkeuren / nieuwe ideeën
Mocht u nieuwe wensen of ideeën voor activiteiten hebben, maak deze dan s.v.p. kenbaar aan het bestuur, dan kunnen we dit aan de vergadering voorleggen.
Natuurlijk is er tijdens de vergadering de mogelijkheid om activiteiten en ideeën aan te dragen.
- 10 Cactusreisje: 26 mei
Details volgen in de vergadering.
- 11 Rondvraag

Jaarverslag secretaris 2017

afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

Ledenadministratie

Aantal leden per 1-1-2017 27

 Mutaties in 2017 er af 1 (Tom van Gemert)

 Aantal leden per 1-1-2018 is 26

Bezoek bijeenkomsten

Aantal deelnemers op de bijeenkomsten (resp. 2016 en 2017):

Januari	: 18	16	- 2	
Februari	: 16	20	+ 4	
Maart	: 19	16	- 3	
April	: 20	16	- 4	
Mei	:	12		Bloemschikavond
	20	25	+ 5	Jaarlijks reisje
Juni	: 12	18	+ 6	Open kas
Juli	: 24	28	+ 4	Open kas en barbecue
Augustus	: 14	19	+ 5	Open kas
September	: 8	17	+ 9	Gezamenlijke lezing Tilburg/Eindhoven
Oktober	: 16	16		
November	: 17	15	- 2	
December	: 18	22	+ 4	Eerste quiz-avond

Het bezoek aan de afdelingsbijeenkomsten was in 2017 aardig constant. Het lage aantal deelnemers aan bloemschikavond viel tegen.

Activiteiten

9 januari	Jaarvergadering + zaaiwedstrijd
	Notulen jaarvergadering in de Gorboschia van april
13 februari	Lezing "I Love" door Frans over Zuidwest Amerika
	Verslag in de Gorboschia van april
13 maart	Lezing door Peter van Dongen over de Antillen
	Verslag in de Gorboschia van april)

10 april	Plantenkeuring en fotowedstrijd Verslag van beide in de Gorboschia van juli
8 mei	Bloemschikken met succulenten Verslag van beide in de Gorboschia van juli
20 mei	Het cactusreisje samen Eindhoven Verslag in de Gorboschia van juli
5 juni	Open kas bij 5 leden van de afdeling Verslag in de Gorboschia van juli
12 juni	Open kas bij Hans en Netty Sleutjes Verslag in de Gorboschia van juli
8 juli	Open kas en barbecue bij Frans en Tonny Mommers Verslag in de Gorboschia van oktober
14 augustus	Open kas bij Jan en Betsie Nelis Verslag in de Gorboschia van oktober
12 september	Lezing in Tilburg door Frans (samen met Tilburg en Eindhoven) Dit vanwege het feit dat de uitgenodigde spreker niet was komen opdagen. Geen verslag. Frans had deze lezing al eerder voor onze afdeling gedaan
9 oktober	Lezing Ben Wijffelaars over de Canarische Eilanden Verslag in de Gorboschia van januari 2018
13 november	Lezing Bertus Spee over Patagonië Verslag in de Gorboschia van januari 2018
11 december	Doe- avond: Quiz door Ben en Cees Verslag in de Gorboschia van januari 2018

Bestuursvergaderingen

Er werd vier keer door het bestuur vergaderd, waarbij notulen werden opgemaakt en wel op 10 maart, 16 juni, 15 september en 15 december 2016. Daarnaast werd er een keer vergaderd (op 27 november) met de afdelingen Eindhoven en Tilburg.

Andre van Zuijlen

27 december 2017

Financieel verslag 2017 en begroting 2018

Begroting 2017 Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

	Inkomsten	Uitgaven
Contributies	€ 480,00	
Verkoop loten	€ 200,00	
Kosten Rabobank		€ 35,00
Huur diascherm		€ 50,00
Lezingen		€ 300,00
Open kas		€ 60,00
Prijzen foto- plantenwedstrijd		€ 50,00
Porto, drukkosten Gorboschia		€ 50,00
Zaaienodigheden / workshop		€ 25,00
TuinIdee	€ 50,00	€ 100,00
Onvoorzien		€ 60,00
	€ 730,00	€ 730,00

Financieel verslag 2017 Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

Beginsaldo kas en bank 01-01-2017 € 449,70 € 1120,70

€ 1570.40

	Inkomsten	Uitgaven
Contributie 2016	€ 15,00	
Contributie 2017	€ 376,00	
Contributie 2018	€ 15,00	
Verkoop loten	€ 278,50	
Sponsoring	€ 155,00	
Terugboeking Ziggo services bv	€ 158,77	
Kosten RABO-rekening		€ 32,10
Lezingen		€ 244,25
Bloemschikavond		€ 135,00
Zaaiwedstrijd		€ 40,00
Drukwerk open dag		€ 48,24
Prijzen foto en plantenwedstrijd		€ 66,49
Verhinderend cactusreisje i.v.m. ziekte		€ 36,00
Doe-avond		€ 72,49
Kosten + portokosten Gorboschia		€ 49,29
Diverse		€ 2,75
	€ 998,27	€ 726,61

Batig saldo 2017 **€ 271.66**

Eindsaldo kas en bank € 148,69 € 1693,37

Eindsaldo kas en bank totaal **€ 1842,06**

Begroting 2018 Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

	Inkomsten	Uitgaven
Contributies	€ 450,00	
Verkoop loten	€ 225,00	
Kosten SNS-bank		€ 30,00
Lezingen		€ 300,00
Prijzen foto en plantenwedstrijd		€ 50,00
Porto + drukkosten Gorboschia		€ 70,00
Zaibenoedigheden		€ 50,00
Doe-avond		€ 75,00
Onvoorzien		€ 100,00
	<hr/>	<hr/>
	€ 675,00	€ 675,00

Het bestuur zoekt met spoed een

Penningmeester

Jaaragenda 2018

Afdeling Succulenta Gorinchem – 's-Hertogenbosch

<u>Maandag 8 januari</u>	Jaarvergadering Zaaiwedstrijd
<u>Maandag 5 februari</u>	Lezing Madagaskar, het unieke succulenteneiland Door Peter van Dongen
<u>Maandag 12 maart</u>	Lezing over Namibië Door Andre van Zuijlen
<u>Maandag 9 april</u>	Lezing Bolivia, cactusland van meer dan alleen lobivia's Door Wiebe Bosma
<u>Maandag 26 mei</u>	Cactusreisje samen met de afdelingen Eindhoven en Tilburg Opstapplaats Stappegoorweg 1, 5022 DA Tilburg
<u>Zaterdag 14 mei</u>	Plantenkeuring Fotowedstrijd
<u>Maandag 21 mei</u>	2 ^e Pinksterdag landelijke open kas bij: Frans en Tonny Mommers
<u>Maandag 11 juni</u>	Open kas Bij Cees en Marleen Pulles
<u>Zaterdag 7 juli</u>	Open kas met BBQ Bij Frans en Tonny Mommers
<u>Maandag 13 augustus</u>	Open kas Bij Arie en Anita Adriaanse
<u>Maandag 10 september</u>	Lezing samen met Eindhoven en Tilburg Organisatie door afdeling Eindhoven
<u>Maandag 8 oktober</u>	Lezing
<u>Maandag 12 november</u>	Lezing Bloeiend Namaqualand, voorjaar in Zuid- Afrika Door Jan en Anny Linden
<u>Maandag 10 december</u>	De quiz